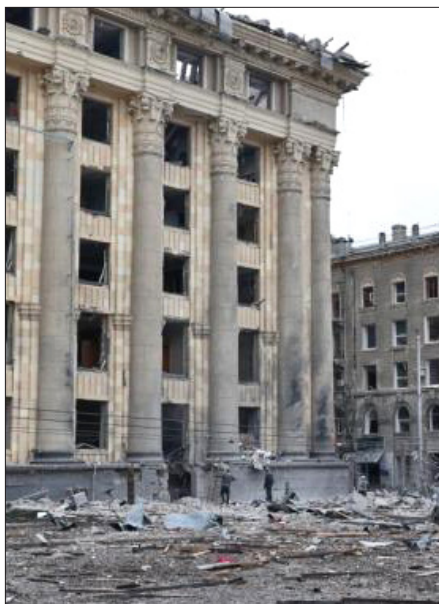

ВТОРГНЕННЯ 24 ЛЮТОГО 2022 РОКУ

ЗВЕРНЕННЯ ЮРІЯ БОЙЧУКА, РЕКТОРА ХНПУ ІМЕНІ Г.С. СКОВОРОДИ

Шановні колеги, студенти та аспіранти Сковородинівського університету!

Триває війна, яка принесла тисячі смертей, мільйони покалічених людських дол, сотні зруйнованих міст і сіл. Війна змінила світ і зробила його абсолютно іншим. За ці місяці наша країна зробила те, чого не могла добитися від світової спільноти роками. Ми разом розбудили приспаний світ, змусили його розплющити очі. Роста розуміння того, яким невичерпним джерелом зла може бути держава-агресор, яка пробує залякати всіх навколо.

Водночас світ починає відчувати, якою унікальною є Україна, її народ — у прагненні миру, у відданості цивілізаційним принципам і цінностям, у ставленні до людей. Кожен на своєму місці та в силу своїх можливостей робить все задля підтримки рідної землі.

Від імені ректорату щиро дякую всім студентам та викладачам, які зараз у лавах тих, хто боронить Демократію, Свободу та Людські цінності. Велика подяка кожному, хто будує міцний фундамент Перемоги, а в майбутньому — процвітання нашої України!

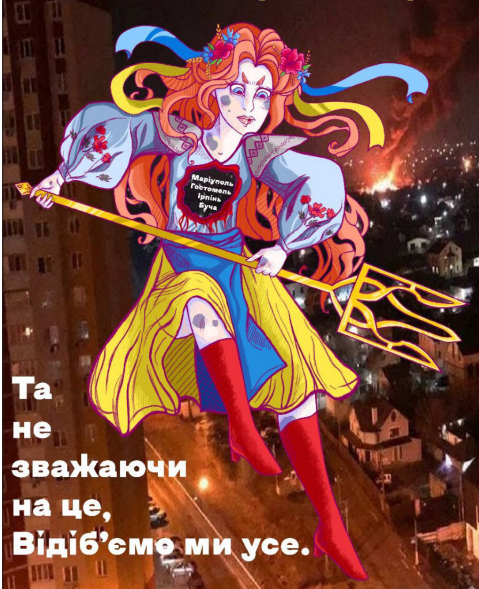
Але для більшості з нас основний фронт зараз — у навчанні. Адже війна обов'язково закінчиться і розбудова нашої країни буде залежати від освічених і підготовлених учителів. 31 квітня ун-т після вимушених канікул відновив освітній процес у форматі дистанційного навчання, створив максимально сприятливе освітнє середовище, що враховує потреби та можливості всіх учасників цього процесу.

Продовжується активна робота в інших основних напрямках — тривають акредитаційні процеси, не припиняється наукова та грантова проектна діяльність, активна співпраця із закордонними партнерами, проводяться науково-практичні конференції, видаються наукові журнали та монографії.

Для студентів й аспірантів усіх курсів матеріали за всіма дисциплінами навч. планів викладено на платформі Moodle для самостійного опрацю-

вання, проте консультації з питань, що виникають під час вивчення, надаються викладачами в будь-який зручний для вас спосіб: телефоном, e-mail, у соцмережах, відеозв'язком — будь ласка, звертайтеся

Ніби у серці печалі безкраю, Палають міста рідного краю.

Автор плакату Катерина Івлева, 4 курс, графічний дизайн (кер.О.В.Скороботова)

За погодженням з усіма учасниками заняття проводяться в синхронному й асинхронному режимах. До ваших послуг також електронні ресурси Наукової

бібліотеки ун-ту: електронний каталог, електронна бібліотека, інституційний репозитарій. Ми будемо визнавати результати навчання в межах академічної мобільності в інших ЗВО на території України чи поза її межами.

Для здобувачів, які зі зброєю в руках захищають Україну, займаються волонтерською діяльністю або внаслідок бойових дій втратили технічні можливості для дистанційного навчання й виконання кваліфікаційної роботи, може бути встановлено індивідуальний графік навчання та атестації або надано академ. відпустку. Для всіх учасників освітнього процесу, у яких зруйноване житло, ми розглянемо питання про можливість проживання в гуртожитку ун-ту з родинами.

Окремо хоч подякувати студентам і аспірантам, які сплатили за своє навчання та проживання в гуртожитках. Це дало змогу виплатити заробітну плату викладачам та співробітникам у повному обсязі. Розуміючи ваші труднощі, проблеми, з якими зіткнулись ваші батьки, ми не вимагаємо негайного погашення боргів. Ми уклінно просимо за можливість відшкодувати їх хоча б частково. В іншому випадку, ми вимушені будемо йти на скорочення навч. програм та викладацьких ставок, а це невідворотно потягне за собою зниження якості освітнього процесу та нашої конкурентоспроможності на ринку освітніх послуг.

Наш університет — це велика Сковородинівська родина. Ми завжди були разом, намагалися спільно вирішувати будь-які наші проблеми. Висловлюю вдячність усьому колективу, який продовжує тримати стрій та працювати на користь Сковородинівського університету, міста-героя Харкова і всієї України! Збереження успішності Сковородинівського університету є внеском кожного з нас в наближення Перемоги! Слава Україні! З повагою до вас і вірою в Перемогу —

Юрій Бойчук

УНІВЕРСИТЕТИ ТА ХАРКІВ — НЕПОДІЛЬНІ

26 квітня відбулась нарада ректорів ЗВО харківського регіону за участі голови комітету Верховної Ради України Сергія Бабака, народних депутатів Юлії Гришиної, Олексія Красова, голови ХОВА Олега Синегубова, його заступника з гуманітарних питань Віти Ковальської і директора Департаменту науки і освіти Анжеліки Крутової.

Під час наради обговорювалися питання функціонування ЗВО Харківщини в період воєнного стану, проблеми організації вступної кампанії, відбудови вишів, багатьох навчальних корпусів, які зазнали руйнувань та пошкоджень, а також їх розвитку в післявоєнний період. Олег Синегубов закликав сформувати спільну пропозицію щодо відновлення пошкодженої університетської інфраструктури, відбудовувати

наукові лабораторії, студентські авдиторії, гуртожитки, спортивні та культурні об'єкти. Учасники наради впевнені, що як тільки будуть створені безпечні умови, студенти й викладачі повернуться в рідний заклад, щоб повернути Харкову статус студентського, молодіжного, креативного міста.

НАШІ ВИПУСКНИКИ — НАША ГОРДИСТЬ

Випускник нашого ун-ту, Відомий письменник Сергій Жадан, отримав «Премію Свободи» від фонду Франка Ширмахера.

У часи війни Сергій Жадан активізував свою просвітницьку й волонтерську діяльність для мешканців Харкова, особливо для тих, хто змушений ховатися від бомбардувань на станціях харківського метро. Тому можна сказати, що лавреатом «Премії Свободи», яка в цьому році вручається вперше разом із традиційною премією фундації, він став не лише за літературну,

Сергій Жадан з дітьми в харківському метро

поетичну та есеїстичну творчість, але й за мужню відданість у важкий час. «Дякую організаторам за цей жест підтримки України, — відзначив Сергій Жадан. — Для нас сьогодні увага й підтримка світу справді є дуже важливою. Грошову складову премії — 10 000 швейцарських франків — радо віддам на волонтерські потреби».

Церемонія нагородження відбудеться восени в німецькому Цюриху. До речі, письменника та поета Сергія Жадана також висунули на здобуття Нобелівської премії в галузі літератури.

Костянтин Євгенович Башкіров, голова Харківської обласної організації товариства «Червоний хрест України», випускник кінця 80-х років філологічного ф-ту нашого ун-ту.

Костянтин Башкіров (ліворуч) з відомим у Харкові волонтером Червоного Хреста, членом Загону швидкого реагування Денисом Петренком

Костянтин Євгенович уже не один десяток років керує Товариством Червоного Хреста на Харківщині й дуже багато зробив для вдосконалення методів і форм його діяльності. Активізувалась робота й присутність команди Костянтина Башкірова в нашому регіоні в часи війни. Вони рятують людей під час бомбардувань, регулярно проводять тренінги для нових волонтерів, навчання з мінної безпеки й першої допомоги постраждалим після обстрілів і обвалів житлових будинків, допомагають з евакуацією незащитених мешканців Харкова й області, забезпечують медикаментами й харчуванням тих, хто потребує, а також здійснюють постійний зв'язок із закордонними партнерами.

Світ підтримує

СОЛІДАРНІСТЬ ВІД ЗАКОРДОННИХ ПАРТНЕРІВ

У цей складний для нашої країни час ми отримали листи й звернення з підтримкою України та Сковородинівського ун-ту від закордонних друзів та партнерів.

Листи надійшли від Польщі (Вроцлавський ун-т, Поморська академія, Ун-т Адама Міцкевича), Литви (Ун-т Миколи Ромеріса), Туреччини (Стамбульський ун-т, Ардаганський ун-т), КНР (Ханьшанський ун-т), Грузії (Телавський ун-т імені Я. Гогобашвілі), США, Чехії тощо.

Зокрема ректор Поморської академії в Слупську (Республіка Польща) проф. Збігнєв Осадовський написав: «Ми віримо, що Європа та світ будуть вживати заходів для захисту демократії та свободи, а також поваги до закону та людської гідності. Як ваш університет-партнер, ми підкреслюємо нашу постійну позицію щодо підтримки вашого ставлення».

З першого дня війни проф. І. Костіковій, голові редакції міжнародного журналу ХНПУ імені Г.С. Сковороди «Освітні виклики», надійшло багато слів підтримки від зарубіжних колег, які під

час бомбардувань Харкова підтримують, надихають жити й перемогати. Пропонуємо нашим читачам уривки з деяких отриманих листів.

Велика Британія, заст. головн. редактора Емерсон Абрахам Джексон: «Бережіть себе, я подумки з вами. Тримайтеся».

Румунія, член редколегії Ана Фрунзе: «Посилаю вам ствердні імпульси й молюся за всіх вас у ці часи. Бажаю всім залишатися живими, мислячими та єдиними. Скоро все закінчиться, і ви знову будете в безпеці»; автор журналу Оана Гарі Негуц: «Ми молимося. Це жахливо, так багато мирних беззахисних жителів постраждало. Залишайтеся в безпеці».

Туреччина, автор журналу Хакан Ушаклі: «Туреччина завжди є дружньою і братньою країною для України. Я вірю, що ці важкі дні пройдуть якнайшвидше»; читач журналу Вахап Боз: «Війна — це зло-

чин проти людства. Я думаю, що в Харкові ситуація гірша, ніж ми думаємо, я знаю, що Белгород дуже близький до вас. Я був у Харкові кілька разів. Я люблю Харків».

Бразилія, автор журналу Андре Луїс Шпехт: «Ми посилаємо вам і всім українцям нашу солідарність. Шукаємо шляхи допомоги вам. Збираємо гроші на допомогу вашому ф-ту».

Ізраїль, читачі журналу Вероніка Старков, Жанна Цинман: «Ми дуже переживаємо за вас. Тримайтеся, будь ласка! Ми з вами, ми пишаємося вами, плачемо, коли дивимося, читаємо, чуємо, що відбувається в Україні. Передайте всім, хто розділяє з вами ці важкі дні, нашу щирі любов і підтримку. Виходимо на вулиці з плакатами, збираємо гуманітарну допомогу, гроші для вашого ф-ту, намагаємося якоюсь вплинути на цей жах».

І. Костікова, проф. та Пресцентр

ЧИ ВАРТО ТОРГУВАТИ НАЦІОНАЛЬНИМИ СВЯТИНАМИ?!

Відповідно до наказу МЮ від 13.07.2020 р. № 2398/5 «Про оптимізацію діяльності установ виконання покарань» на 17.03.2022 заплановано аукціон із приватизації ДУ «Куразька виховна колонія імені А. С. Макаренка».

У заявленому лоті виставлено 58 об'єктів нерухомості на земельній ділянці 9,5470 га за адресою: с. Подвірки, вул. Макаренка, 1, Дергачівський р-н, Харківської обл. Вартість об'єкту 44.613.584 грн. Охочі запрошуються до участі в торгах за посиланням: <https://prozorro.sale/planning/UA-LR-SSP-2022-02-16-000004-1>.

Зазначимо, що колонія розташована на кільцевій дорозі м. Харкова (поруч із перетином із держаною автодорогою Київ — Харків збоку Полтави) та є все-світньо відомим культурним об'єктом і гордістю української та світової педагогіки. Усесвітня слава цієї колонії зафіксована в бестселері Антона Макаренка «Педагогічна поема», що вперше був виданий у трьох частинах в 1933–1935 рр., пізніше перекладений 40 іноземними мовами. Книга закінчується порятунком Куразьку завдяки переводу до нього Полтавської дитячої трудової колонії імені М. Горького... Сьогодні настав час рятувати Куразьк удруге — тепер уже всім миром.

У 1988 році до 100-річчя від дня народження А. С. Макаренка (1888–1939) — видатного педагога, визначного світовою культурною спільнотою як одного з теоретиків, який встановив напрям розвитку педагогіки ХХ століття, — перед входом у Куразьку колонію споруджено один із знакових педагогічних музеїв світу — Центр-музей Антона Макаренка (у стилі модерн) і чудовий меморіальний комплекс-пам'ятник колоністам. На території самої колонії встановлено два символічних щодо «Педагогічної поеми» знаки: пам'ятник Макаренку і Горькому, який листувався з колективом і відвідував колонію, а також пам'ятник М. Горькому (перенесений раніше з центра м. Харкова). Зауважимо, що жодна колонія України такої потужної культурно-меморіальної інфраструктури не має.

1988 рік ЮНЕСКО був визначний світовий рейтинг найвизначніших педагогів ХХ століття назвав його ім'я серед чотирьох (Д. Дьюї, Г. Кершенштейнер, А. Макаренко, М. Монтесорі), а 12 років потому — на перетині 2-го і 3-го тисячоліть у рейтинг ЮНЕСКО — Макаренко знову посідає почесне місце в трійці кращих педагогів світу II-го тисячоліття (Я. Коменський, Д. Дьюї, А. Макаренко).

Наукові дослідження у світі ідей А. Макаренка.

9 лютого 1968 року в Марбурзькому ун-ті імені Філіппа (ФРН) була створена лабораторія «Макаренко-реферат» (на чолі з Г. Хіллігом), яка завдяки дослідженням життя і спадщини видатного українця, стала всесвітньо відомим Науково-дослідним центром макаренкознавства.

У 1991 р. заснована й діє Міжнародна Макаренківська асоціація, яку очолювали відомі науковці: М. Ярмаченко, І. Зязюн, Г. Хілліг (Німеччина), Т. Корбальова (РФ); сьогодні її очолює Н. Січип'яні де Куміс (Італія). У 2001 році утворена Українська асоціація Антона Макаренка, яку очолювали академік І. Зязюн, В. Пашенко, М. Степаненко, з 2021 р. її президентом стала членкор. НАПН України М. Гриньова.

Отже, педагогічна громадськість України звертається до всіх небайдужих людей світу, до Президента, Верховної Ради, Уряду України, до Харківської обласної держадміністрації:

1) **по-перше**, якщо ми справжні патріоти України, яких шанує не тільки світ, а й ми поважаємо самих себе, коли вже й оптимізувати пенітенціар-

ну систему доводиться розпродажем із молотка частки дитячих колоній, тоді намагаємо відтермінувати продаж Куразької колонії імені А. С. Макаренка й виставити її на торги тільки після остаточного подолання дитячої злочинності — як останню колонію України.

На базі колонії до імені Макаренка повернути його демократичну трудову педагогіку і створити в Куразькі педагогічний Ієрусалим — Мекку української та світової пенітенціарних систем, як би цей заклад не називався: колонія, центр, комплекс, комуна тощо. Адже за останні роки кількість неповнолітніх злочинців в Україні коливається в межах 55000–60000 осіб, а частка тяжких злочинів, на жаль, збільшується. Зникла й безпрецедентність, якої досягала демократично-трудова система Макаренка.

Силами харківських макаренко-знавців, представників інших міст України створити Харківську науково-дослідну лабораторію Макаренка, яка б займалася вивченням його спадщини, науковими психолого-педагогічними дослідженнями з її творчого впровадження з урахуванням сучасних умов та просвітницькою діяльністю. Зважаючи на унікальність Харкова, бо саме це прекрасне місто має ще одну акмеологічну вершину макаренківської педагогіки — Харківську дитячу трудову комуна ФЕД (сьогодні — Науково-виробничу корпорація ФЕД, але, на жаль, без дітей);

2) **по-друге**, якщо не знайдеться політичної волі реанімувати Куразьку колонію, то слід хоча б урятувати, демонтувати й перевезти на безоплатній основі два пам'ятники, що розташовані на території колонії:

— комплексний пам'ятник зі скульптурами А. Макаренка та М. Горького передати до експозиції Центру-музею Антона Макаренка (Харківська область, Дергачівський р-н, с. Подвірки, вул. Макаренка, який розташований поруч із Куразькою колонією;

— пам'ятник М. Горькому передати до експозиції Державного музею-заповідника А. С. Макаренка (Полтавська обл., Полтавський р-н, с. Ковалівка, вул. Макаренка, 1).

3) це звернення готувалося до нападу армії РФ на Україну, тому, **по-третє**, урахувавши неминуче зростання дитячої безпритульності внаслідок післявоєнної гуманітарної катастрофи, — пропонуємо після повернення до мирного життя розглянути також можливість перепрофілювання колонії в Куразьку школу-пансіон імені А. С. Макаренка (для дітей, що постраждали від війни).

Сподіваємося на те, що спільно з народними силами і владою нам вдасться врятувати Куразьку колонію вдруге, чим ми допоможемо дітям, і посплимо увагою до постати Макаренка та України. Адже Україна, Харків, усі освітяни держави заслуговують на це!

Марина Гриньова, президент Української асоціації Антона Макаренка, член-коресп. НАПН України, д. пед. н., проф., ректор ПНПУ імені В. Г. Короленка

Юрій Бойчук, член-коресп. НАПН України, д. пед. н., проф., ректор ХНПУ імені Г. С. Сковороди

Андрій Ткаченко, віцепрезидент Міжнародної Макаренківської асоціації, д. пед. н., проф. каф. пед. майстерності та менеджменту ПНПУ імені В. Г. Короленка

Анатолій Самодрин, зав. лабораторії В. І. Вернадського під егідою Комісії Вернадського НАН України, д. пед. н., проф. каф. педагогіки і психології Міжнародного гуманітарно-педагогічного ін-ту «Бейт-Хана» (м. Дніпро)

Валентин Рибалка, Почесний дійсний член НАПН України, д. психол. н., проф., провід. наук. співробітник відділу психології праці Ін-ту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України

Володимир Морзун, член правління і співзасновник Міжнародної Макаренківської асоціації, к. психол. н., проф., почесний проф. каф. психології ПНПУ імені В. Г. Короленка

Віктор Шакотько, лауреат премії імені А. С. Макаренка, к. пед. н., доц. каф. педагогіки та психології початк. освіти Кременчуцького пед. коледжу імені А. С. Макаренка

Київ — Харків — Дніпро — Полтава — Кременчук

22.02.-5.03.2022

ЧАС НЕЗЛАМНОСТІ: РОЗДУМИ ПРО ВІЙНУ ТА ПЕРЕМОГУ!

Війна зламала наше щасливе та мирне життя, розкидала нас по різних куточках України та світу, але не зламала нашого духу, віри в перемогу — вважають викладачі каф. теорії і практики англійської мови та всі співробітники сходоворинівського ун-ту.

24 лютого 2022 року, 5 ранку. Чоловік будить мене: «Війна почалася». Я йому: «Не смішно». А потім усе як зміна кадрів: документи, аптечка, найнеобхідніші речі. Ідемо забирати маму до себе. Перші біженці, колеги, яких обстріляли, думки, що робити далі. Але немає паніки, сліз, є тільки зосередженість і тверде рішення: я й моя родина нікуди з Харкова не поїдемо. Це наш дім, це наше місто, і ми залишаємося. Потім бомбардування, підвали, обстріли, гуманітарна допомога нам, наша допомога іншим. І весь час віра в перемогу. Ми переможемо!

І. І. Костикова, д. пед. н., проф., зав. кафедри

Після початку нелюдських бомбардувань і обстрілів міста, зокрема Салтівського масиву, ми перебували в Харкові 10 днів в укритті, але після хвороби 6-річного сина виїхали в Харківську обл. Переживаємо про подальшу долю всієї країни, про наше майбутнє. Але в цей непростий час (досі не віриться, що це відбувається у XXI столітті) віримо, що все владнається, ми повернемося до мирного життя, відбудуємо улюблене місто та нормалізуємо життя наших дітей. Усім бажаю не падати духом, вірити в перемогу й ніколи не здаватися!

Т. В. Ведернікова, к. філол. н., доцентка

24 лютого 2022 року назавжди змінило наше життя. Ми були щасливі, жили в найкрасивішому місті, мали улюблену роботу й затишні домівки, учили й навчалися, мріяли, творили... Війна все перекреслила. Як і тисячі інших, моя родина змушена була залишити рідну Олександрію. У день народження моєї доньки, замість вітань, квітів і подарунків, був перон, коротке «прощай» і евакуаційний потяг. Зруйновані міста,

загублені життя, зламані долі... Тепер ми об'єднані єдиною вірою в нашу перемогу.

О. А. Гончарова, к. філол. н., доцентка

Зараз, під час війни, крім підготовки до занять, ми змушені думати про безпеку своїх родин, про пошуки ліків та продуктів батькам, про долю колег та студентів, із якими немає зв'язку. Я залишаюсь у Харкові. Тут мій дім, який побудував тато з бабусею, мій сад, який ми виростили разом із моїми батьками та синами, тут моє коріння, яке тримає мене міцно й надає сил мені та всій моїй родині. Ми — харків'яни! Ми вистоїмо!

О. О. Гуліч, к. філол. н., доцентка

З початком військової агресії Російської Федерації для українців почалися страшні й руйнівні бомбардування міст, довгі страждання в бомбо-сховищах, жакливі новини про втрату

друзів, колег, рідних. Багатьом для збереження життя довелося залишити свої домівки та тікати з дітьми та батьками похилого віку, прийнявши статус біженця, до чужих міст і країн. Але завдяки ЗСУ, теробороні, згуртованості всього народу ми віримо в нашу перемогу. Ця війна є реальною загрозою для всього світу. І весь світ має це зупинити.

Н. К. Солошенко-Задніпровська,

к. філол. н., доцентка

Переживаючи в Харкові під час тривожних воєнних подій, для мене особисто пафосні слова стають неважливими. Зараз дуже необхідно тримати себе в руках, не піддаватися емоціям, не розгубитися та виконувати свої безпосередні обов'язки. Решта буде після нашої перемоги. Бажаю всім удачі, здоров'я та миру. Слава нашим героям, нашій Україні!

Ю. О. Божко, к. філол. наук, доцентка

ОСВІТА НЕ ЗНАЄ КОРДОНІВ

Здобувачі вищої освіти ф-ту природничої, спеціальної і здоров'язбережувальної освіти за програмою академічної мобільності зараз перебувають у м. Слупськ (Республіка Польща).

Зараз, коли минуло вже два місяці, як я перебуваю у м. Слупськ, у Польщі та навчаюсь у Поморській академії часто згадую дорогу сюди, яка виявилася набагато довшою, ніж повинна була бути, однак врятувала мене від війни. За п'ять годин до початку повномасштабного вторгнення ми — групою студентів нашого ун-ту виїхали на навчання закордон. Мурахи біжать по шкірі, коли починаєш розуміти, як тебе оберігає янгол-охоронець, але в той же час огортає страх та біль за нашу неньку Україну! Ніколи б не подумала, але я зламалась на початку війни й усі думки перші два тижні закордоном були морально найскладнішими. Оговтатись допомогла віддалена робота в Молодіжній Раді м. Харкова: допомога матусям з дитячим харчуванням, пошук гуманітар-

ної допомоги нашому місту завдяки перемовинам із закордонними партнерами. На сьогодні ми навчаємось у Поморській академії за програмою семестрового обміну, знайомимось з новою культурою, традиціями, методами навчання, новими технологіями та всіляко підтримуємо нашу Батьківщину.

Навчання, волонтерська діяльність, робота й онлайн-школа, яку ми відкрили з випускницею природничого ф-ту ХНПУ імені Г. С. Сковороди Надією Бондаренко на безоплатній основі для дітей, що мають бажання навчатись у дистанційному режимі, але втратили таку можливість у своїх закладах освіти.

Програма дає можливість дітям опановувати предмети шкільної програми через науково-популярні лекції, проводити цікаві інтерактиви неформальної освіти та долучатися до мовного клубу.

Ініціативу нашої випускниці охоче підтримали сходоворинівці. До викладання в онлайн-школі на громадських засадах долучилися викладачі історичного ф-ту (Ольга Єгоршина (каф. історії України), Павло Лощман (каф. суспільно-економічних дисциплін і географії) та наші студенти: Юлія Філатова, Євгенія Крат, ф-т природничої, спеціальної і здоров'язбережувальної освіти; Альона Кузменко, укр. мовно-літ. ф-т імені Г.Ф. Квітків-Оснот'яненка; Тетяна Болук, Владислав Бриленко, Каміла Пузирьова з істор. ф-ту. Це надало неабияку силу, енергію та крила!

Ми вдячні адміністрації нашого ун-ту за підтримку, чудову можливість пройти навчання в закордонному виші та швидко оформлення документів. Дякуємо керівництву та всьому колективу Поморської академії в Слупську (Akademia Pomorska w Słupsku), які гостинно прийняли нас до своєї університетської родини!

«Мрії обов'язково здійснюються» — кажу я собі, коли бажаю чогось від щирого серця. Ось так і мрія поїхати закордон на навчання також стала реальністю, однак з певними корективами та випробуваннями.

Анастасія Гладких,

студентка ф-ту природничої, спеціальної і здоров'язбережувальної освіти

НАВЧАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Про те, як з 1 квітня включились до навчального процесу, розповідають студенти українського мовно-літературного ф-ту.

Вікторія Федоренко, 11-Ф: «Навчання під час війни — це випробування для кожного студента. Незважаючи на те, що ми перебуваємо в різних куточках світу, зокрема в Польщі, Німеччині, Австрії, Чехії, наша 11-Ф група намагається виходити на онлайн-зустрічі, активно відповідати на заняттях і здобувати знання. Викладачі в таких складних час використовують сучасні прийоми, цікаві матеріали: фото, відео, мультсеріали, мовний розбір на онлайн-дошках тощо. Так ми маємо змогу ще краще зрозуміти теми. Якщо в здобувачів немає змоги працювати в синхронному режимі, завжди виконують завдання в асинхронному. Читаємо додаткові матеріали, статті, монографії, робимо все, щоб бути професіоналами в нашій справі. Група дуже вдячна викладачам: Наталії Петрівні Нестеренко, Тетяні Федорівні Осовій, Наталії Микитівні Левченко, Юлії Олександрівні Божко за цікаві й сучасні матеріали, за підтримку, за постійний зв'язок і турботу. Дякуємо нашому куратору Юлії Миколаївні Лебеденко, яка завжди допомагає вирішити всі проблеми, вона як наша друга мати. Завдяки такій роботі студенти налаштовані на активну працю й на гарне складання сесії. Ми дуже сподіваємось на очне навчання й, безумовно, віримо в нашу перемогу! Слава Україні!»

Катерина Перець, 23 СО: «Коли я дізналася, що наш ун-т відновлює навчання, була трохи здивована. Моя психіка не була до цього готова, тому що з початком евакуації в моєму місті я могла думати лише про переїзд, який висмоктав з мене багато сил. Зараз я вже налагодила свою роботу, але великою проблемою стає сирена повітряної тривоги, за якої навчання стає просто неможливим. Також дуже засмучує те, що з різних причин тільки частина групи може приєднуватися до конференцій. Зараз я дуже переживаю за свою близьку подругу, що вже кілька днів не виходить на зв'язок».

Катерина Федосова, 22 СО: «З 30 березня в мене зник не тільки зв'язок, але ще й світло та вода на 18 днів. Щодня поглядала на робочий стіл і ноутбук, який востаннє був увімкнений 23.02 на лекції з історії слов'янських мов, на годинник на руці, за яким змінювалися години, дні, але це не відчувалось. І щоразу я уявляла, скільки ж занять треба відпрацювати! Але я готова працювати, готова щодня ходити до річки та залазити на паркан, ловити одну «палічку» зв'язку, аби хоч якийсь відволікти себе від думки, що ось через річку стріляють градом, а через 3 вулиці розташувались російські солдати, від думки, що завтра треба прокинутись о 5 ранку, аби зайняти чергу за талонами на молоко чи хліб».

Невтомні викладачі каф. ботаніки ф-ту природничої, спеціальної і здоров'язбережувальної освіти несуть знання нашим наполегливим студентам.

Студенти перших курсів на лабораторних заняттях з ботаніки під керівництвом доцента кафедри Інни Михайлівни Журавльової ознайомилися з прикладами виразимих надземних пагонів, листків, прилистіків та будовою й функціями різних типів квіток.

Другокурсники на лабораторному занятті з геології ознайомилися з основними представниками різних класів породоутворюючих мінералів та їхніми фізико-хімічними властивостями. Студенти підготували та продемонстрували презентації з відповідних тем.

Ст. викладач кафедри Руслана Євгенівна Волкова захоплено навчає на лабораторних заняттях здобувачів **других і третіх курсів** ботаніки та альгології.

Студенти четвертих курсів на семінарських заняттях розбирають особливості фотосинтезу рослин.

А магістри 52 групи заочної форми навчання на базі каф. анатомії та фізіології людини імені д. мед. н., проф. Я.Р. Синельникова під кер. доцента В.П. Коц розпочинають практику. На настановчій конференції доцент І.І. Батюченко розповіла про мету та завдання практики, її особливості, надала зразки оформлення звітної документації.

6 квітня відбулась зустріч молодих науковців-орнітологів каф. зоології із заст. директора з наукової роботи, наук. співробітником Дунайського біосферного заповідника М.В. Яковлевим.

Максим Вікторович провів для аспірантів кафедри цікаву онлайн-екскурсію заповідником, розповів про особливості географічного розташування, унікальність тваринного та рослинного світу, його території, наукові напрямки роботи та як природоохоронці й науковці об'єднують зусилля заради збереження та відновлення рідкісних видів фауни України. Аспіранти каф. зоології ф-ту природничої, спеціальної і здоров'язбережувальної освіти щиро вдячні М.В.Яковлеву за цікаву та змістовну доповідь, нові знання та відповіді на запитання, які хвилюють молодих науковців.

Факультет природничої, спеціальної і здоров'язбережувальної освіти

Конференції

28 лютого 2022 року відбулася V Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «**Географія та туризм**», організована каф. суспільно-економічних дисциплін і географії ХНПУ імені Г. С. Сковороди разом із компанією «Харківщина туристична». Матеріали конференції вже доступні в репозитарії ун-ту (переходьте за посиланням у qr-коді).

7–8 квітня 2022 року у заочному форматі відбулася II міжнародна наукова конференція «**Аргументи сучасної філології. Образ Жінки: «жіноче», «феміністське», «фемініне»**» в ХНПУ імені Г. С. Сковороди.

Особливою подією цієї конференції став круглий стіл «Війна в Україні 2022: «тут» і «зараз». Біль українців-інтелектуалів віддзеркалено у віршах та есе. Сьогодні нам загрожує смертельна небезпека з боку росіян, які прийшли убити нас тільки за те, що ми українці й за те, що ми обрали свободу. А тому ми вирішили, не відкладаючи на потім, у рамках конференції створити можливість для оприлюднення актуальних рефлексій стосовно сьогодення, однак заради майбуття.

Символічним є й те, що тема конференції стосується образу Жінки: і матері, і дружини, і коханки, і соціально активної діячки, і фахівчині. Ми все зможемо! Ми, як вічна земля, переродимося! Ми переможемо!

З інформацією про конференцію можна ознайомитися за посиланням у qr-коді.

У конференції взяли участь 20 докторів наук, 16 канд. наук, 5 ст. викладачів та методистів, багато аспірантів з Бразилії, Польщі, Словаччини, Чехії, Японії, України, які представили 28 ун-тів світу.

С. Криворучко, д. філол. н., проф.

АНОНС

6 травня 2022 р. III Міжнародна науково-методична конференція «**Сходознаство, актуальність та перспективи**».

11–12 травня 2022 р. IV Всеукраїнська науково-практична конференція молодих науковців «**Інноваційні педагогічні технології в цифровій школі**».

18–19 травня відбудуться Наукові читання «**Структурно-семантичні складові дискурсу**», присвячені 90-річчю ювілею д. філол. н., проф., засновниці сучасної синтаксичної школи складного речення Г. Ф. Калашнікової.

18 травня 2022 р. Міжнародна науково-практична конференція «**Сучасні філологічні й методичні студії: проблеми та перспективи**».

18–19 травня 2022 р. Всеукраїнська науково-практична конференція «**Розвиток системи управління організацією**».

19 травня 2022 р. III Всеукраїнська науково-практична конференція для студентів, аспірантів, докторантів, молодих науковців «**Наука та освіта в дослідженнях молодих учених**».

19–20 травня 2022 р. V Міжнародна конференція молодих учених «**Харківський природничий форум**».

20 травня 2022 р. VI Міжвузівська студентська наукова конференція «**Тенденції та перспективи розвитку економіки і права XXI століття очима молоді**».

21 травня відбудеться IV Міжнародна науково-практична конференція «**Актуальні проблеми приватного та публічного права**», присвячена 93-річчю від дня народження члена-кореспондента НАПрН України, академіка Міжнародної кадрової академії, засл. діяча науки України, д.ю. н., проф. О.І. Процевського.

7–8 червня 2022 р. Всеукраїнська науково-практична конференція «**Мистецька освіта в міждисциплінарному вимірі**».

9–10 червня 2022 р. Вузівська науково-теоретична інтернет-конференція для студентів та аспірантів, учителів шкіл та викладачів, вихователів «**Соціально-психологічні засади розвитку особистості в освітньому процесі**».

ВОЛОНТЕРСТВО — ЦЕ ПОКЛИК ДУШІ

Кожен українець під час війни робить свою справу. Поки захисники відважно боронять наші землі на передовій, у тилу скомородинівці-волонтери щодня встигають робити безліч добрих справ.

Студентки ф-ту мистецтв **Марія Варварук** та **Ангела Гомович** (див. фото на ст.1) допомагають нашим захисникам у Харківському військовому шпиталі: заготовляють запаси дров для приготування їжі, дбають про поранених, плетуть маскувальні сітки, випікають смачне печиво та пригощають солодощами поранених.

У Словаччині займається волонтерством студентка 43-ГД групи ф-ту мистецтв **Анастасія Лукашенко**: «Люди з Австрії, Німеччини та Словаччини підтримують Україну не тільки морально. Щодня привозять до нашого волонтерського пункту в Братиславі, який створено випускниками 2001 року ф-ту іноземної філології **Денисом Биковим, Іриною Харченко, Дмитром Добрянським**, медикаменти та медичне обладнання, продукти харчування для військових, дорослого населення та дитячих, корм для тварин, одяг та інше. Збираємо, пакуємо, відправляємо цивільним та військовим Харкова. Понад 50 тонн гуманітарки надходить до міських лікарень, мешканців міста й області, переселенцям, добровольчим корпусам тероборони. Віримо в наш народ, ЗСУ та добровольчі корпуси. Усе буде Україна!»

Анастасія Ольховська, 42 гр. відділ. хореографії, ф-ту мистецтв разом з родиною розвозить по селах Богодучівського р-ну Харківської обл. допомогу для дітей від Харківської єпархії Української православної церкви.

Аліна Фоменко з юрид. ф-ту допомагає готувати їжу для захисників у м. Харків.

ФІЗМАТИВЦІ НА ВОЛОНТЕРСЬКОМУ ФРОНТІ

Наша скомородинівська родина в усі часи відзначалася єдністю, умінням творити добро й готовністю надавати допомогу тим, хто її потребує. І фізико-математичний ф-т, беззаперечно, не є винятком.

Перебуваючи в різних куточках України та світу, кожен з нас став волонтером! Але є ті, кому хочеться подякувати окремо. **Ангела Олегівна Денисенко**, к.п. н., доц. очолила волонтерський загін із перших днів війни організувала приготування й доставку їжі, медикаментів, спорядження для військових і учасників тероборони, до викладачів і здобувачів, які лишилися у місті, допомагає з евакуацією усім, хто того потребує, реагуючи на всі звернення та прохання 24/7.

Н. О. Ткачова, проф., д. пед. н. і **С. О. Васильєва**, д.п. н., доц. весь час надають допомогу сім'ям з дітьми і стареньким, які живуть неподалік, координують доставку гуманітарки до сховищ у різних районах міста. **А.М. Цапко**, к.пед. н., доц. задіяла до волонтерської діяльності Асоціацію випускників ХНПУ, які з різних куточків України та світу надсилають допомогу для скомородинівців. Аспіранти **В. Носова** та **О. Усиченко** готують їжу для військових, плетуть сітки, пакують необхідне спорядження.

Серед здобувачів теж є багато волонтерів, найактивніші серед них: **Аліна Шандиба** (група 5М), яка допомагає розвозити плитоноски військовим і гумдопомогу мешканцям та переселенцям у селах поблизу м. Харків; **Катерина Черняк** (група 1М) займається волонтерством при Новопокровський громаді Чугувського р-ну; **Діана Юнашева** (група 4М) — логіст в одній з волонтерських організацій м. Харкова — отримує та обробляє заявки від населення на ліки та гумдопомогу.

УКРАЇНСЬКИЙ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНИЙ НАБЛИЖАЄ ПЕРЕМОГУ

Активна громадянська позиція викладачів та здобувачів українського мовно-літературного ф-ту імені Г. Ф. Квітки-Основняненка проявилася у створенні справжнього волонтерського фронту, де внесок та діяльність кожної людини спрямовані на наближення перемоги.

Так ледве оговтавшись від першого шоку війни, професорський-викладацький склад, зокрема доценти **О. Артюх, Ю. Божко, О. Гуліч**, проф. **Н. Левченко** та всі завідувачі кафедр ф-ту **І. Костікова, С.Криворучко, Р.Мельников, О.Маленко, Н.Щербак**ова на чолі з деканом ф-ту **К. Голобородько** займаються роботою на пунктах волонтерської допомоги (м. Харків, м. Полтава), а саме забезпеченням продуктами харчування, медикаментами, теплими речами, засобами особистої гігієни, індивідуального захисту військовослужбовців, поранених, хворих, осіб з особливими потребами; приготуванням їжі в шкільній їдальні для осіб, що потрапили в скрутні обставини в м. Харкові; генеральним прибиранням корпусів на вулицях Алчевських, 29 та Валентинівській, 2; допомогою переселеним дітям, школярам, вихованцям дитбудинків та інтернатів, внутрішньо переміщеним особам; наданням власних помешкань для проживання тим, у кого є нагальна потреба тощо. Кожен викладач ф-ту перераховував кошти на підтримку ЗСУ, на допомогу пораненим, колегам і студентам, які опинилися в складних життєвих обставинах під час російсько-української війни.

Наші здобувачі всіх рівнів вищої освіти (І. Алексєєв, аспірант, А.Балашова, М. Севенко, 31Ф; Є. Бондаренко, К. Гуденко, 33 СО; Л. Буренко, С.Остроушко, С.Шияєва, 2Р; В.Журавель, 21Ф; М.Головченко, А. Менькова, Г. Паланська, Я.Радченко, 52СО; С.Печериця, 43 СО; М.Яхно, 53 СО та інші) ведуть різнопланову роботу на пунктах волонтерської допомоги в різних містах, шукають можливості надання допомоги через поширення інформації в соціальних мережах, перекладають документи на засе-

Людмила Шепельова з 4-го курсу ф-ту дошкільної освіти плете маскувальні сітки для наших військових у м. Кремenchуг. **Ірина Олійник** (51 гр.), **Лілія Борозенець** (31 гр.) ф-ту початк. навч. займаються адресною доставкою гуманітарної допомоги літнім людям (Полтавська обл., м. Миргород).

Олена Гавриленко (34 гр. спец. освіти) та **Наталія Дінісова** (24 гр) ф-ту природничої, спец., здоров'язбережув. освіти за сумісництвом медсестри відділення клінічної онкології та гематології (хіміотерапія) з першого дня війни залишаються на своїх робочих місцях та кожного дня продовжують у вільний час надавати мед. допомогу хворим, які потребують постійного і безперервного нагляду та лікування.

Займається волонтерською діяльністю і професорсько-викладацький склад нашого ун-ту.

Микола Миколайович Шуть, к.п. н., доц. каф. теорії, технології і методик дошк. освіти проводить анімаційні заняття з дітьми, грає в креативні ігри з малечю в харківській підземці — гра ШутьНікНіка в метро. Проєкт «Безпечний маршрут для дітей» ініційований ГО «Фонд «Професійний розвиток Харкова» у партнерстві з Дитячим фондом ООН (ЮНІСЕФ).

Тетяна Олексіївна Довженко (д. п. н., проф., декан ф-ту початк. навчання), **Валентина Олексіївна Шищенко** (к. п. н., доц. каф. початкової і профес. освіти), їхня мама та чоловіки допомагають волонтерському центру Тернопільського НПУ імені Володимира Гнатюка.

Ювілеї

22 березня 2022 року свій ювілейний День народження святкувала професорка каф. освітології та інноваційної педагогіки **Любов Миколаївна Калашнікова**.

Любов Миколаївна — випускниця фізико-математичного ф-ту нашого ун-ту — усе життя віддала вчительській справі, просвітницькій діяльності, активному громадському життю. Л.М. Калашнікова — чудовий викладач і вимогливий науковий керівник, улюблениця студентів, їй вдячні багато поколінь випускників нашого ун-ту. Любов Миколаївна є незмінним керівником студентської пед. науки, організатором традиційного Тижня педагогіки в ун-ті, керівником студентського наук. гуртка «Смарт педагогіка» на фізмати. Її вихованці неодноразово ставали переможцями I, II турів Всеукраїнської студентської олімпіади з педагогіки та призерами конкурсу наук. робіт.

За час роботи в ун-ті

Л. М. Калашнікова викладала різні пед. дисципліни, зокрема «Педагогіку», «Педагогіку вищої школи», «Основи пед. майстерності», «Інформаційно-педагогічні студії», «Педагогіку Нової укр. школи». Вона є розробницею й натхненницею програм практичної пед. підготовки здобувачів усіх рівнів освіти.

Любов Миколаївна має понад 200 наукових та навчально-методичних праць, серед яких монографії, наукові статті у фахових вітчизняних і закордонних виданнях, навч. посібники, метод. рекомендації, робочі зошити для студентів. Її наукові інтереси торкаються проблеми формування загальнокультурної компетентності учителя та викладача ЗВО. Також Любов Миколаївна вивчає питання змісту, форм і методів організації освіти дорослих в Україні та провідних країнах світу.

Ювілярка — чуйна й відкрита людина, відданий справі фахівець, вона створює чудовий настрій у колективі, має незгасний ентузіазм, завжди відкрита й готова прийти на допомогу. Шановна Любове Миколаївно, щиро вітаємо Вас із ювілеєм! Нехай життя буде до Вас щедре й прихильне, подарує мир, здоров'я й успіх, спокій, впевненість і внутрішню гармонію. Нехай з кожним прожитим роком додається не вік, а життєвий досвід, оптимізм і віра в краще!

Колектив каф. освітології та інноваційної педагогіки

7 квітня 2022 р. відсвяткував свій ювілейний день народження Олександр Дмитрович Чібісов, к. фізмат. н., доцент каф. математики фізико-математичного ф-ту.

Олександр Дмитрович Чібісов — випускник фізико-технічного ф-ту ХНУ ім. В. Н. Каразіна. Він працював викладачем каф. вищої математики ХНАУ ім. В. В. Докучаєва (2006–2012); інженером 1-ї категорії, ст. наук. співробітником каф. прикладної фізики та фізики плазми фізтеху ХНУ ім. В. Н. Каразіна (2012–2020).

1 вересня 2020 р. доцент Д. Чібісов поповнив викладацький склад фізико-математичного ф-ту нашого ун-ту як фахівець високого рівня з математики і фізики, у сфері наукових інтересів якого дослідження процесів, що відбуваються в пиліній плазмі та плазмово-пучкових системах; міжпредметні

зв'язки дисциплін природничо-математичного циклу; розробка науково-технологічного забезпечення базових математ. курсів педагогічних ЗВО.

Науково-дослідницькі результати, отримані О. Д. Чібісовим, знайшли втілення в канд. дисертації (2014), а також у понад 50 науково-методичних працях, серед яких: навч. посібники, статті в провідних наук. фахових, міжнародних періодичних і наукометричних виданнях, зокрема надруковано 19 статей у журналах з ненульовим імпаکت-фактором (Scopus) тощо.

О. Д. Чібісов читає базові математичні курси для бакалаврів і магістрів спеціальності «014 Середня освіта (математика)», серед них Математичний аналіз, Вибрані питання матем. аналізу; керує курсовими роботами, магістерськими дослідженнями, на кафедрі математики проводить заняття гуртка «Олімпіадні задачі з математики» для студентів і школярів. Олександр Дмитрович користується щирою повагою колег, величезним авторитетом серед студентів і по праву вважається одним з найкращих кураторів ф-ту.

Шановний Олександр Дмитрович, щиро вітаємо Вас із ювілеєм! Зичимо Вам щастя, здоров'я, благополуччя, прагнення подальшого вдосконалення світу за допомогою наукових відкриттів! Нехай усе омріяне й заплановане з легкістю реалізується, успіх супроводжує Вас на кожному кроці!

З повагою і любов'ю — колектив каф. математики

21 квітня свій ювілейний День народження відзначає ст. викладач каф. хореографії Ольга Володимирівна Барабаш.

Ольга Володимирівна працює на кафедрі з 1997 року. Вона викладає спеціальні дисципліни: «Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю», «Практикум з хореографічного ансамблю», «Балетмейстерський практикум», керує практикою здобувачів вищої освіти, куратор академ. групи. Вона належить до складу комісії з присвоєння звань «Зразковий аматорський колектив України» у Харківській обл., член Національної Спілки хореографів України. Неодноразово за свій професіоналізм отримувала почесні відзнаки від керівництва ун-ту.

Ольга Володимирівна Барабаш — лауреат всеукраїнських та міжнародних конкурсів з хореографічного мистецтва, балетмейстер-постановник Народного ансамблю народного танцю «Зорниця». Її хореографічні постановки «Ой, ти, місяцю», «Варенички», «Полька з бочкою», «Купальський», «Птах», «Квітка-душа» завоюють своєю неповторністю, життєрадістю, оригінальністю будови. Неодноразово ці постановки брали участь у програмах різних фестивалів та конкурсів і щоразу отримували схвальні відгуки журі та здобували призові місця.

Ольга Володимирівна — безперечний авторитет серед студентства, користується повагою колег, відповідальна, надійна, доброзичлива людина, закохана у свою працю!

Усі колеги щиро вітають Ольгу Володимирівну і бажають МІРУ, натхнення, благополуччя та довгих років успішної праці на освітній ниві.

Колектив каф. хореографії

СТВОРЕНО ПРАВОВИЙ ХАБ

За ініціативою викладачів та студентів на базі юридичного ф-ту ХНПУ імені Г. С. Сковороди створений Правовий ХАБ, метою якого є оперативне надання якісної правової допомоги в умовах воєнного часу.

Співробітники ун-ту та здобувачі вищої освіти зможуть отримати консультації з актуальних питань, що виникли в такій нелегкій для нас час, зокрема щодо реєстрації внутрішньо переміщених осіб, отримання соціальної допомоги внутрішньо переміщеними особами, оформлення статусу біженця, оформлення статусу особи, яка потребує тимчасового захисту, фіксування факту руйнування житла. Також ми надаємо

консультації з будь-яких інших правових питань, які потребують вирішення. Для отримання консультації Вам необхідно надіслати лист з назвою «Потребу правової допомоги» на адресу faculty-law@hnpu.edu.ua, у якому описати суть проблеми та визначити питання, відповіді на які вас цікавлять. Ми залишаємось на сторожі захисту прав і законних інтересів наших громадян!

Юридичний ф-т

ВЕЛИКДЕНЬ

Навіть переїзд до іншої країни не стає на заваді нашим студентам залишатися справжніми УКРАЇНСЬКИМИ вчителями, що шанують традиції свого народу.

Так **Саккер Олександра**, студентка 3 курсу ф-ту початкового навчання, провела в готелі «Магнолія» (Болгарія) для діток українських біженців святковий захід «Великдень». Діти були в захваті від цікавих конкурсів, естафет і майстер-класів, які підготувала для них Олександра, та хоч ненадовго, але забули жайття війни, які їм довелося пережити...

На ф-ті мистецтв працює **Ольга Миколаївна Довидченкова**. Вона волонтер, готує обіди для захисників міста Харкова. Також Ольга Миколаївна талановита писанкарка. Для наших героїв вона підготувала особливу Великодню серію писанок.

ДОПОМОГА ЗАКОРДОННИХ КОЛЕГ

З початку війни мої зарубіжні колеги запропонували допомогу українському мовно-літературному ф-ту. Разом з ними ми організували підтримку військових і цивільних.

Професорка ізраїльського ун-ту **Жанна Цинман**, що була змушена вийхати після окупації Криму 2014 року, організувала збір коштів, які були спрямовані на підтримку тероборони м. Харкова. Було придбано 15 плитосок — легких бронезилетів, які призначені захищати життєво важливі органи від потрапляння уламків або куль.

Професор бразильського ун-ту **Андре Луїс Шпехт**, організував збір коштів української діаспори штату Парана, бразильських колег для допомоги студентам, що вивчають україн-

ську мову. Зібрані кошти були спрямовані на «соціальні стипендії» для студентів-сиріт, студентів-інвалідів, студентів з малими дітьми, які залишилися в скрутному матеріальному становищі. Особлива увага приділялася студентам, які опинилися в зоні бойових дій на непідконтрольній території — Харківська, Луганська, Донецька області, Волноваха, Маріуполь, Мелітополь, Бердянськ, Херсон. Бразильці через наш «штаб» допомогли 15 таким студентам.

Проф. І.І. Костікова

Телеміст

ЄДНАННЯ ВИШІВ

19 квітня ськвородинівці долучилися до Міжрегіонального наукового телеміста «Науковці України єдині, разом ми сильніші», що був присвячений відкриттю Днів студентської науки в Черкаському державному технологічному ун-ті.

Телеміст був організований, аби в умовах сучасного воєнного стану об'єднати навколо викликів сьогодення науковців із різних закладів вищої освіти України: Чернігова, Харкова, Миколаєва, Сум, Києва, Полтави. З вітальним словом від ХНПУ імені Г. С. Сковороди до учасників наукового заходу звернулася проректорка з наукової, інноваційної та міжнародної діяльності **Світлана Бережна**, яка розповіла про Ськвородинівський ун-т в умовах війни, щоденні виклики та шляхи їх подолання. Світлана Вікторівна запропонувала учасникам онлайн-заходу взяти участь у наукових конференціях та заходах, що заплановані до проведення з нагоди 300-річчя від дня народження Григорія Ськвороди.

Від імені Студентського наукового товариства ХНПУ імені Г. С. Сковороди з доповіддю виступив здобувач вищої освіти історичного ф-ту **Владислав Бриленко**. Він розповів про наукові традиції та здобутки СНТ нашого ун-ту та запросив долучитися всіх присутніх до наукових подій Ськвородинівців. Онлайн-захід відбувся в теплій, дружній атмосфері. Учасники зустрічі наголюшували, що ніщо не змусить їх зневіритися, припинити наукову діяльність, підготовку необхідних нашої країні фахівців.

Юлія Клименко, керівник Пресцентру ун-ту

Весняна толока

Попри складність обставин, у яких опинилася наша країна і кожен із нас унаслідок російської агресії, непохитими залишаються наша згуртованість, єдність і прагнення до перемоги.

У друге університетська громада на чолі з ректором Ю. Д. Бойчуком збиралася на толоку. Ськвородинівці гуртом навели лад у навчальних корпусах після ворожих обстрілів, облаштували додатковий захист для вікон, винесли всю комп'ютерну техніку та документацію в надійне укриття. Руїнуючи наш Харків, підступний ворог прагне залякати, позбавити українців можливості працювати, здобувати освіту, жити... Але ми згуртовані та єдині, ми сильні, правда за нами. Ми вистоїмо й переможемо!

НАРАДА З ІНОЗЕМНИМИ СТУДЕНТАМИ

6 та 13 квітня в дистанційному форматі відбулися наради з актуальних питань навчання іноземних здобувачів вищої освіти з КНР, Туреччини, Туркменістану, які навчаються в ХНПУ імені Г. С. Сковороди.

Модераторкою конференції стала проректорка з наукової, інноваційної та міжнародної діяльності Світлана Бережна. Від ун-ту в нараді участь взяли ректор Юрій Бойчук, представники адміністрації ЗВО, декан юридичного ф-ту Тетяна Головань, завідувачі кафедр та представники бухгалтерії вишу. До онлайн-зустрічі долучилися здобувачі вищої освіти різних курсів.

З вітальним словом до іноземних здобувачів вищої освіти виступив ректор Юрій Бойчук. Він подякував іноземним студентам за тверду позицію щодо нашої підтримки, за листи й добрі слова, які вони продовжують надсилати на адресу нашого ун-ту та зазначив, що попри воєнний стан в Україні, зумовлений військовим вторгненням РФ, ун-т продовжує свою роботу. Крім того, Юрій Дмитрович відповів на запитання студентів щодо поновлення освітнього процесу в період воєнного стану. «Сьогодні всі мають змогу виходити в онлайн-формат, проводити заняття, здійснювати наукові заходи. Тому ще раз хочу запевнити, що ун-т функціонує так само, як це було й у довоєнний час. Ми набули досвіду роботи в дистанційному режимі в період поширення епідемії коронавірусу. Ми віримо, що перемога України буде вже скоро й наша наступна зустріч з вами відбудеться вже в очному режимі», — зазначив ректор.

Оскільки Харків залишається в епіцентрі бойових дій, студенти-іноземці змушені були залишити його територію.

На сьогодні іноземні студенти можуть приступити до навчання онлайн за академічною мобільністю у своїй країні або продовжити навчання в нашому ун-ті дистанційно. У зв'язку із цим проректорка Світлана Бережна нагадала, що в ХНПУ імені Г. С. Сковороди поновлений освітній процес й усі, хто має доступ до електронних засобів зв'язку, можуть приєднатися до занять за розкладом у режимі онлайн. Деканами ф-тів та керівниками кафедр організовані й інші зручні форми індивідуальної роботи для таких студентів.

Про навч. процес на юрфаці здобувачам вищої освіти з Турецької Республіки доповіла декан Тетяна Головань. Вона детально пояснила організацію дистанційного навчання для кожного курсу, відповіла на гострі питання студентів про продовження освітнього процесу, завершення навч. року, отримання дипломів, академічну мобільність, вступ до магістратури, можливість продовжити навчання в аспірантурі та ін. Переклад для учасників міжнародної зустрічі забезпечила доц. каф. східних мов Ірина Скрзловська.

Зустрічі проходили в доброзичливій атмосфері. Наприкінці онлайн-наради студенти вкотре виказали теплі слова підтримки нашому ун-ту та всій Україні, побажали швидкої перемоги й миру для всіх українців... Сподіваємося, що вже незабаром зможемо зустрітися з нашими іноземними здобувачами вищої освіти в мирному Харкові, у рідному ун-ті!

Юлія Клименко, керівник Пресцентру

Мовна ситуація

МОВНИЙ ПУРИЗМ ЯК ПРОТИСТОЯННЯ ЗАПОЗИЧЕННЯМ

У деяких мовах залежно від культурних традицій чи суспільних запитів періодично активізуються тенденції до очищення рідної мови від іношомовних слів або неологізмів.

Таке явище отримало назву мовний пуризм. При цьому в самому значенні цього терміна (фр. purisme, від лат. purus — чистий) закладено додаткові сенси, зокрема «показовість», «надмірність», що свідчить про певну штучність цього явища в природному функціонуванні мови. Пуристичні тенденції зумовлені не лише станом певної мови, але й впливом на ситуацію мовознавців (позамовні чинники). Так явища пуризму мали місце в діяльності видатного лексикографа Володимира Даля (XIX ст.), який пропонував, приміром, іношомовне слово **фізкультура** замінити штучним новотвором **ловкосиліє**; слово **кокетка** — **хорошуха**. Відомі спроби й інших діячів щодо зміни іношомовних слів: **фортепіано** — **тихогрома**; **тротуар** — **топталіще**.

У 20-х роках XX ст. за часів українізації мовознавці Г. Голоскевич і В. Сімович запропонували лінгвістичні терміни-пуризми на противагу усталеним запозиченням: **звучня** замість **фонетика**; **шелестівки** замість **приголосні**; **складня** замість **синтаксис**; **наросток** замість **суфікс**, які були впроваджені ними в мовознавчий обіг у статтях і посібниках з української мови.

Останнім часом в Україні посилюється прагнення очистити українську мову від запозичень (навіть із близькоспо-

ріднених мов), що зумовлено не тільки лінгвистичними порівняннями, а й суспільними потребами української мови виборювати пріоритети в лексико-граматичній організації. Також на активізацію мовного пуризму істотно впливає наявність двох варіантів української мови — материкової та діаспорної, яка різнилась від першої не лише фонетичними (напр. **лампа** — **лямпа**) чи граматичними особливостями, але й відмінностями в словниковому складі.

Пуристична лексика зазвичай представлена словами мотивованої природи, де значення можна зрозуміти за твірною основою або коренем слова: **парасолька** — **розчепірка** (від розчепірюватися, тобто розсуватися в сторони); **ліфт** — **дротохід** (тобто те, що ходить (їздить) дротом); **футбол** — **копаний м'яч** (діал. копати — бити; тобто битий м'яч); **аеропорт** — **летовище**; **вертоліт** — **гвинтокрил** та інші. Ці слова подаються як власне українські в діаспорних словниках, букварях, підручниках, активно вживаються в діаспорній пресі, однак на материковому просторі вони не активуються, окрім слів летовище й гвинтокрил, унесених уже до словника «Нові слова та значення» (Київ, 2008) через їхню частотність у ЗМІ.

У 90-х роках XX ст. були спроби замінити пуризмами деякі іношомовні термі-

ни, зокрема медичні: **шприц** — **штрик-кавка**; **укол** — **заштрик**; **акушер** — **пупорізка**; **радіофобія** — **променеляк** та ін. Але їх не схвалили ні мовознавці, ні медики. Сьогодні в мережі дедалі більше з'являється пропозицій щодо більш-пуризмів. Наприклад, **посміхайчик** — **смайль**; **вподобайчик** — **лайк**; **самопис** — **автобіографія**; **збовтень** — **коктель**; **новинкар** — **журналіст** та ін.

На що спрямовані ці тенденції? На формування чистої, без впливу запозичень української мови, яка своїм лексичним складом буде опозиціонувати іншим мовам, доводячи власну оригінальність? Вочевидь, такі прагнення є, але чи будуть вони мати переконливий результат щодо заміни традиційних та усталених запозичень або неологізмів пуристичними словами? Тим паче в умовах глобалізації, коли мова теж задіяна у формуванні глобального уніфікованого простору з активними міграційними процесами й дифузєю культур. Час покаже. Але наше суспільство може вплинути на ситуацію, продовжуючи пуристичні слова в активний обіг (мова ЗМІ) й торуючи таким чином шлях до лексичного перевормування. Якщо наша мова цього потребує.

О.О. Маленко, проф., зав. каф. української та лінгводидактики

До 90-річчя з дня народження

ЗАСНОВНИЦЯ СУЧАСНОЇ ШКОЛИ СИНТАКСИСУ СКЛАДНОГО РЕЧЕННЯ

19 березня 2022 р. відсвяткувала ювілейний день народження докторка філологічних наук, професорка, засновниця сучасної філологічної школи синтаксису **Галина Федорівна Калашникова**.

Г.Ф. Калашникова народилася в м. Краснодар у 1932 р. Закінчила з відзнакою філологічний ф-т Ростовського ДУ. Наукові інтереси майбутнього вченого формувалися під впливом проф. Г.В. Валимової — наук. керівника канд. дисертації. У 1964 р. в МДПІ ім. В.І. Леніна вона успішно захистила канд. дисертацію.

З 1965 року Галина Федорівна працює в ХДПІ імені Г.С.Сковороди ст. викл., доцентом (1968), професором (1983), зав. каф. рос. мови (1980–1985). Середина XX століття в мовознавстві була ознаменована активізацією уваги до проблем глибокого синтаксису, основною одиницею якого є поліпредикативні складні речення (ПСР). Задача комплексного, багатоглибкого аналізу ПСР у рос. мові із застосуванням сучасних методів дослідження інших наук була успішно вирішена в докт. дисертації Г.Ф. Калашникової «Многокомпонентные сложные предложения (МСП) с союзной связью в соврем. русском языке» (1981) та її монографіях з означеної проблематики.

На сьогодні ці праці залишаються найбільш повними та глибокими дослідженнями у сфері синтаксису ПСР у пострадянській лінгвістичній науці, адже проф. Г.Ф. Калашниковою було зроблено ряд відкриттів у їх царині.

Праці Галини Федорівни стали поштовхом для наукових досліджень її численних учнів та послідовників, оскільки в 80–90-ті роки XX століття ПСР стають одними з «фаворитів» серед об'єктів вивчення в лінгвістиці. Серед учнів та послідовників Галини Федорівни відомі фахівці, професори, які вже створили власні наукові школи й працюють не тільки в Харкові, але й у багатьох інших містах України та зарубіжжя. Це Т. Стаканкова, О.Скороботова, О.Радчук, О.Палатовська, І.Биковка, Я.Прилуцька, О.Томілін, О.Щербина, Л.Марчук, Л.Красовицька, В.Бутрим та інші. Г.Ф. Калашникової, як керівнику аспірантськими працями, була притаманна глибока ерудиція, висока вимогливість, з одного боку, та доброзичливість, готовність допомогти учню чи колезі — з іншого.

Упродовж багатьох років Г.Ф. Калашникова була членом спеціалізованих вчених рад у ХНПУ імені Г.С. Сковороди, у ХНУ імені В.Н. Каразіна, у Дніпр. НУ; очолювала редколегії багатьох мовознавчих видань. Багаторічна сумлінна праця відомого вченого відзначена державними нагородами: «Відмінник НО Узб. РСР», «Відмінник НО УРСР», Знаком «Пашани», медаллю «Ветеран праці», Американський біографічний ін-т (Східна Кароліна) присвоїв їй почесний титул «Жінка року — 2000», Кембриджським Інтернаціональним біографічним центром вона була висунута на номінацію «Outstanding People of 20-th Centenary Second Edition».

Шановна Галино Федорівно! Вітаємо зі славним ювілеєм! Пишаємось Вашим життєвим і професійним шляхом, вдячні за Вашу відданість педагогічній справі, за принциповість і людяність. Бажаємо мирного неба, здоров'я, оптимізму, довгих років у колі рідних та друзів!

Керівництво ф-ту, кафедри та учні

СВІТЛА ПАМ'ЯТЬ ГЕРОЯМ!

У жорстокій війні з окупаційною армією Російської Федерації Україна втрачає найкращих своїх синів.

Під час здійснення військових обов'язків загинув **Максим Косинський** — випускник 2017 року,

ф-ту фізичного фиховання і спорту ХНПУ імені Г. С. Сковороди. Максима знали як гарну людину, чуйну, порядну, авторитетну. Саме таким безстрашним захисником, справжнім патріотом своєї країни він назавжди залишиться в наших серцях.

Колектив та студентство Ськвородинівського ун-ту висловлює щирі співчуття рідним, близьким та друзям Максима.

1 березня в запеклих боях за Харків загинув наш випускник, майор ЗСУ, заст. командира батальйону з морально-психологічного забезпечення **Сергій Береза** (народився 27 березня 1991 р. на Полтавщині).

У 2008 році Сергій розпочав навчання в Харківському НУ Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, після закінчення якого залишився там працювати. 8 років тому Сергій успішно закінчив ф-т психології та соціології ХНПУ імені Г. С. Сковороди. Сергій був ерудованим, відповідальним і працьовитим, мав високі моральні цінності. Удома в нього лишилися батьки, дружина та маленький син. Схилимо голови в скорботі за Сергієм. Висловлюємо рідним та близьким наші глибокі співчуття.

Світла пам'ять усім загиблим у результаті наступу російських загарбників! Герої України не вмирають, а навечно залишаються славою та небесними захисниками нашої Батьківщини.

Спорт

Здобувач вищої освіти нашого ун-ту **Олексій Захаров** (тренери ЗТУ Андрій Ляшенко та Ірина Делова) виборов золоту та срібну нагороди на Кубку світу серед ун-тів з плавання в ластах, який відбувся в Італії 1–2 квітня 2022 р.

Здобувач вищої освіти ф-ту ФВ і спорту **Роман Самойлов** у складі збірної команди України посів 5 місце із 42 команд учасників на Чемпіонат світу з фехтування серед юніорів, який відбувся 8–10 квітня 2022 р. у м. Дубай (ОАЕ).

ШАНОВНІ АБІТУРІЄНТИ!

Викладачі кафедри образотворчого мистецтва організують безкоштовні підготовчі онлайн-курси для успішного проходження творчого конкурсу за умовами вступу 2022.

Розклад занять:
Чаус Дмитро Вікторович — неділя з 15.00–16.00
mateuko198139@gmail.com
Азаркіна Марина Анатоліївна — субота з 11.00–12.00
vasilcova63@gmail.com

Запис здійснюється через електронну пошту.

Прохання одразу писати в листі ПІБ, спеціальність, на яку плануєте вступати, телефон для зворотного зв'язку.
https://www.facebook.com/kafedra.izo

Головний редактор
Ірина Бикова

Редактор
Юлія Лебенко
Дизайн, верстка
Роман Березовський

Газета зареєстрована в управлінні
з преси Харківської обласної
адміністрації. Свідцтво
№ ХК-242 від 10.01.95

Засновник і видавець газети
ХНПУ ім. Г.С. Сковороди. 61168,
м. Харків, вул. Валентинівська, 2,
корп. А, кін. 200. Т. 68-63-12

Рукописи та листи не рецензуються,
не повертаються. Думки
авторів можуть не збігатися
з думкою редакції.

E-mail редакції:
uchitel_hnpu@ukr.net
Видається українською
та російською мовою

Надруковано в друкарні
ТОВ «ТЕМП-ЦЕНТР» м. Київ,
вул. Желябова, буд. 8/4, 03057.
Тираж 500 прим.